

Тема. 13. Основні способи захисту населення в надзвичайних ситуаціях.
Заняття 1 Принципи захисту населення. Повідомлення про загрозу.
Тривожна валіза. Практичне заняття – 4 години

Основні принципи щодо захисту населення:

- — захист населення планується і здійснюється диференційовано, залежно від економічного та природного характеру його розселення, виду і ступеня небезпеки можливих надзвичайних ситуацій;
- — усі заходи щодо життєзабезпечення населення готуються заздалегідь і здійснюються відповідно до законів держави;
- — при захисті населення використовують усі наявні засоби захисту (захисні споруди, індивідуальні засоби захисту, евакуацію із небезпечних районів тощо);
- — поінформованість громадян про свої основні обов'язки щодо безпеки життєдіяльності, дотримання ними установлених правил поведінки під час надзвичайних ситуацій.

Повідомлення населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій

Повідомлення населення про факт небезпечної аварії, стихійного лиха, застосування зброї масового знищення проводиться засобами масової інформації (радіо, телебачення та інше) з метою не допустити загибелі людей, забезпечити їм нормальні умови життєдіяльності у надзвичайній ситуації. Для того, щоб населення своєчасно ввімкнуло радіо і телевізори, в помешканнях, на підприємствах, інших закладах існує сигналізація (сирени, ревуни, гудки тощо). Почувши сигнал, всі громадяни повинні ввімкнути радіо і телевізор. Рев сирени означає: «Увага всім!». По радіо і телебаченню штаб Цивільної оборони України (міста, району) у надзвичайних ситуаціях передає сигнал повідомлення, а також поради населенню, як поводитися в тій чи іншій ситуації. Наприклад: «Увага! Говорить штаб Цивільної оборони міста Львова. Громадяни! У зв'язку з можливістю землетрусу необхідно: відключити газ, воду, електричний струм, погасити вогонь у печах. Повідомте сусідів про цю інформацію. Візьміть одяг, документи, цінні речі, харчі і вийдіть на вулицю. Допоможіть літнім і хворим. Займіть місце подалі від споруд, будинків і ліній електропередач». При виникненні загрози війни або іншого регіонального конфлікту із застосуванням сучасної зброї існують спеціальні сигнали.

Пам'ятка громадянам про дії після сигналу повідомлення

Способи подачі сигналу	Дії сигналу
Повітряна тривога	
Безперервний дзвін сирен, гудків протягом 2-3 хв.	Зупиняються всі роботи, вимикаються прилади, силова мережа. Виключається подача електричного струму, газу. Робітники й службовці прямують до сховищ
Радіосигнал: «Увага! Увага! Увага! Повітряна тривога!»	Якщо сигнал застав вас удома, негайно вимкніть нагрівальні прилади, газ, світло, загасіть вогонь у печі, одягніть дітей, візьміть засоби індивідуального захисту: протигаз, ватно-марлеву пов'язку, аптечку, документи, необхідні речі, запас харчів і води. Вимкніть зовнішнє і внутрішнє світло і швидко прямуйте до сховища. Якщо сигнал тривоги застав вас на вулиці, необхідно сховатися в найближчому сховищі. Якщо ви не встигли зайняти місце у сховищі, можна сховатися у підвалах, підземних переходах, тунелях. Якщо поблизу немає підземних споруд ховайтеся у траншеях, канавах, ямах, ярах та інших місцях, обов'язково надіньте засоби індивідуального захисту
Радіаційна небезпека	
Радіосигнал: «Увага! Увага! Громадяни! Радіаційна небезпека! Радіаційна небезпека!»	Надіньте респіратор, протипищову тканину- маску або ватно-марлеву пов'язку, а при їх відсутності — протигаз. Візьміть запас харчів, води, предмети першої необхідності і прямуйте до сховищ. При їх відсутності надійним захистом можуть бути кам'яні споруди і підвали. Якщо ви сховались у квартирі або на підприємстві, не гайте часу: приступайте до герметизації приміщення, зачиніть вікна, двері, завішайте к щільною тканиною, заткніть усі щілини. Якщо ви перебуваєте на зараженій місцевості або вам доведеться подолати район ураження, необхідно прийняти засіб №1 з індивідуальної

	аптечки. Вихід Із сховища можливий тільки за розпорядженням місцевих органів Цивільної оборони
Хімічна тривога	
Радіосигнал: «Увага! Увага! Громадяни! Хімічна тривога! Хімічна тривога!»	Почувши сигнал, надіньте протигаз, засоби захисту шкіри та сховайтесь у сховищі. При загрозі хімічного ураження необхідно прийняти антидот, біологічного ураження — протибіологічний засіб №1 з аптечки А1-2. Якщо захисної споруди немає — використовуйте житло, виробничі та підсобні приміщення

Тривожна валіза.

"тривожна валіза", — набір речей, завчасно підготовлений для використання в разі екстреної ситуації. Вміст "тривожної валізи" значно відрізняється в залежності від передбачуваної ситуації та планованих у ній дій.

У нинішній складний для держави час рятувальники радять громадянам упакувати для себе так звану екстрену (або "тривожну") валізу на випадок виникнення надзвичайної ситуації. Як правило, це міцний і зручний рюкзак об'ємом від 25 л або спортивна сумка. "Тривожна валіза" містить базовий набір речей, які можуть знадобитися у будь-якій екстремальній ситуації: природне лихо або техногенна катастрофа. Всі предмети повинні бути новими, тобто не використовуватися власником у повсякденному житті. Загальна вага екстреної валізи не повинна перевищувати 50 кг.

Насамперед до "тривожної валізи" слід покласти важливі документи (паспорт, водійські права, документи на нерухомість) в поліетиленовій упаковці. Вони повинні бути під рукою, щоб у разі потреби їх не шукати. Також рекомендовано мати в запасі певну кількість грошей і дублікати необхідних ключів.

Під рукою повинен бути комплект змінного одягу, нитки та голки. Серед засобів гігієни зазвичай рекомендують мати зубну щітку і зубну пасту, мило, рушник, туалетний папір тощо. Варто захопити із собою карту з компасом, блокнот та олівець, ліхтарик, свічку, сірники, ніж, спальник та інші необхідні речі.

"Тривожна валіза" обов'язково включає в себе аптечку, куди входять бинти, лейкопластир, вата, йод, джгут, шприци, активоване вугілля (інтоксикація), парацетамол (жарознижуюче), пенталгін (знеболююче) та інші ліки.

Крім цього, необхідно мати при собі набір металевого посуду і запас їжі на кілька днів. Бажано, щоб продукти були з тривалим терміном зберігання та їх можна було б вживати без попередньої обробки. А головне, слід зробити запас питної води на 1-2 дні.